

Teresa Mrozowski

Słownik

frazeologiczny

Phraseologisches Wörterbuch

Polsko-Niemiecki
Polnisch-Deutsch

Wydawnictwo C. H. Beck

Słownik frazeologiczny
Polsko-Niemiecki

Phraseologisches Wörterbuch
Polnisch-Deutsch

Słownik frazeologiczny

Phraseologisches Wörterbuch

Polsko-Niemiecki
Polnisch-Deutsch

Autor
Teresa Mrozowski

Konsultacja językowa
Magdalena Chorąży
Jolanta Czelný

Wydawnictwo C.H. Beck
Warszawa 2007

Słownik frazeologiczny
Polsko-Niemiecki
Phraseologisches Wörterbuch
Polnisch-Deutsch

Redakcja: Barbara Śliwka
Projekt okładki: Robert Rogiński
Projekt typograficzny: Marta Lewak

© **Wydawnictwo C.H. Beck 2007**

Wydawnictwo C.H. Beck Sp. z o.o.
ul. Gen. Zajączka 9, 01-518 Warszawa

Skład i łamanie: Krzysztof Biesaga
Druk i oprawa: W.D.G. Gdynia Sp. z o.o.

ISBN: 978-83-7483-277-9

Spis treści

Wstęp.....	VII
Wykaz skrótów ogólnych.....	XV
Wykaz skrótów bibliograficznych.....	XVII
Układ alfabetyczny.....	XXIII
Słownik frazeologiczny Polsko-Niemiecki.....	1
Indeks.....	549
Bibliografia.....	625

Inhaltsverzeichnis

Vorwort.....	XI
Allgemeines Abkürzungsverzeichnis.....	XV
Bibliographisches Abkürzungsverzeichnis.....	XVII
Alphabetische Reihenfolge.....	XXIII
Phraseologisches Wörterbuch Polnisch-Deutsch.....	1
Index.....	549
Literaturverzeichnis.....	625

Wstęp

Moja „wyprawa odkrywcza” w rejony dwóch języków, czyli praca nad niniejszym słownikiem, trwała dziesięć lat. Poszukiwałam, porównywałam, sprawdzałam i konsultowałam. Każdy znaleziony odpowiednik frazeologizmu w drugim języku okazywał się nową „zdobyczą”, nowym satysfakcjonującym „odkryciem”.

Dobór odpowiednich ekwiwalentów, poszukiwanie równowagi i prawidłowości pomiędzy językiem pisanym a językiem mówionym, czyli tym faktycznie używanym w życiu codziennym, choć nie zawsze w sposób poprawny, był zadaniem, któremu niejednokrotnie towarzyszyło wiele wątpliwości. Często powodowały one powrót do punktu wyjścia, czyli ponownego opracowania danego zwrotu. Natomiast dobór par frazeologizmów często determinowany był dostępnością odpowiednich przykładów w formie cytatów.

W rezultacie powstał słownik zawierający w sumie **2600 związków frazeologicznych**, przysłów i powiedzeń (1300 par) języka polskiego i niemieckiego, wyróżniający się spośród dotychczas opublikowanych odmienną strukturą, prezentujący porównawcze zestawienie zwrotów w obydwu językach, które w ogromnym stopniu ułatwia ich rozumienie i przyswajanie.

Frazeologizmy opatrzone zostały kwalifikatorami stylistycznymi w postaci odpowiedniego skrótu (np. styl podniosły – *podn.*, potoczny – *pot.*, rubaszny – *rub.*, grubiański – *grub.*, wulgarny – *wulg.* itd.), a bezpośrednio po definicji, pisanej kursywą, przykładami czerpanymi głównie z tekstów prasowych i literackich. Ich źródła podane zostały w nawiasie w postaci skrótego zapisu, którego wyjaśnienie znajduje się w wykazie skrótów bibliograficznych zamieszczonych na końcu publikacji. Natomiast zdania zasłyszane, niepoparte żadnym pisemnym źródłem, stanowią jedynie znikomą część opracowania.

Miernikiem popularności lub częstotliwości występowania danego zwrotu jest ilość prezentowanych przykładów zastosowania frazeologizmu, a w wielu przypadkach mnogość podanych wzorów pozwala na lepsze zobrazowanie różnych możliwości jego użycia.

Posługiwanie się zwrotami frazeologicznymi w mowie czy piśmie, zarówno w języku ojczystym jak i obcym, czyni ten język barwnym, żywym, interesującym. Stanowią one swoisty klucz, dzięki któremu otwierają się nowe płaszczyzny rozumienia i porozumienia. Z kolei brak ich znajomości może okazać się pułapką językową, prowadzić do nieporozumień, a nawet być powodem popełnienia nietaktu.

Obrazują to poniższe przykłady zwrotów określanych jako tzw. „fałszywi przyjaciele”:

– umarł w butach (<i>pot.</i>): <i>wykrzyknienie o znaczeniu: wszystko przepadło, nie ma już żadnego wyjścia</i> – siedzieć o chlebie i wodzie: <i>źle się odżywiać, dostawać bardzo mało jedzenia</i> – owoc miłości: <i>dziecko</i> – spać z otwartymi oczami (<i>pot.</i>): <i>spać czujnie</i> – móc policzyć kogoś, coś na palcach [jednej ręki]: <i>o nielicznych osobach, o czymś występującym w małej liczbie</i> – mieć szerokie plecy: <i>mieć znajomości, protekcję, poparcie</i> – puścić coś w świat: <i>rozpowszechnić, opublikować coś; wydać drukiem</i> – mówić na wiatr: <i>mówić, obiecywać coś w sposób nieodpowiedzialny</i>	in den Schuhen sterben (<i>ugs.</i>): <i>plötzlich sterben</i> bei Wasser und Brot sitzen: <i>im Gefängnis sein</i> die Frucht der Liebe: <i>ein uneheliches Kind</i> mit offenen Augen schlafen (<i>ugs.</i>): <i>nicht aufpassen</i> sich etwas an den [zehn/fünf] Fingern abzählen können: <i>sich etwas leicht denken können, etwas leicht voraussehen können</i> einen breiten Buckel/Rücken haben: <i>viel aushalten können</i> etwas in die Welt setzen: <i>etwas [Erfundenes] in Umlauf bringen</i> in den Wind reden: <i>reden, ohne Gehör zu finden</i>

Podobne sytuacje mogą powstać przez niepoprawne używanie zwrotów frazeologicznych posiadających w każdym z języków zarówno identyczne, jak i odmienne znaczenie:

Znaczenie	Zwrot frazeologiczny <i>PL</i>	Zwrot frazeologiczny <i>DE</i>
	biała niedziela	Weißer Sonntag
<i>identyczne</i>	<i>pierwsza niedziela po Wielkanocy</i>	<i>Sonntag nach Ostern</i>
<i>odmienne</i>	<i>odbywające się w niedzielę w czasach ustroju socjalistycznego specjalistyczne badania lekarskie dla ludności mającej utrudniony dostęp do odpowiednich placówek służby zdrowia (im sozialistischen System: sonntags stattfindende ärztliche Untersuchungen für Bürger, die erschwerten Zugang zu medizinischen Einrichtungen hatten)</i>	<i>Tag der Erstkommunion (oznacza w języku niemieckim również dzień Pierwszej Komunii Świętej)</i>
	wodzić kogoś za nos	jmdn. an der Nase herumführen
<i>identyczne</i>	<i>(pot.) zwodzić kogoś, wprowadzać kogoś w błąd</i>	<i>(ugs.) jmdn. täuschen, irreführen</i>
<i>odmienne</i>	<i>narzucać komuś swoją wolę, podporządkować sobie kogoś, kierować, rządzić kimś (jmdm. seinen eigenen Willen aufzwingen, jmdn. beherrschen, bevormunden)</i>	
	oczy wychodzą/wyłażą komuś na wierzch (pot.)	jmdm. gehen die Augen über
<i>identyczne</i>	<i>ktoś na widok czegoś dziwi się, wpada w zachwyt itp. ponad zwykłą miarę</i>	<i>(ugs.) jmd. ist von einem Anblick überwältigt</i>
<i>odmienne</i>		<i>(geh.) jmd. beginnt zu weinen (oznacza również, że ktoś zaczyna płakać, czego nie można powiedzieć o zwrocie „oczy wychodzą komuś na wierzch”)</i>

Znaczenie	Zwrot frazeologiczny <i>PL</i>	Zwrot frazeologiczny <i>DE</i>
	nadepnąć komuś na odcisk/na odciski	jmdm. auf die Zehen treten
<i>identyczne</i>	(pot.) dotknąć kogoś w czule miejsce, urazić kogoś	(ugs.) jmdn. durch sein Verhalten an einer empfindlichen Stelle treffen, jmdn. kränken
<i>odmienne</i>		(ugs.) jmdn. unter Druck setzen, antreiben (wywierać na kimś presję, zmuszać kogoś do czegoś, pędzić kogoś)
	postawić/stawiać coś pod znakiem zapytania	etwas infrage/in Frage stellen
<i>identyczne</i>	podać coś w wątpliwość	etwas anzweifeln
<i>odmienne</i>		etwas gefährden (zagrozić czemuś)

Serdeczne podziękowania za ogromne zaangażowanie w przeprowadzaniu korekt oraz za wartościowe rady podczas pracy składam znakomitym tłumaczkom języka polskiego i niemieckiego **Magdalenie Chorąży** oraz **Jolancie Czelnym**. Pani **prof. Ericze Worbs** dziękuję z serca za cenne i fachowe wskazówki.

Książkę tę poświęcam pamięci moich rodziców i dedykuję moim synom Pawłowi i Bartkowi.

Mam nadzieję, że słownik ten przyczyni się nie tylko do pogłębienia wiedzy językowej, lecz również do zbliżenia narodów po obu stronach Odry i Nysy.

Hamburg, maj 2007 r.

Teresa Mrozowski

Vorwort

Die Arbeit an diesem Wörterbuch war für mich eine zehnjährige Entdeckungsreise in die verzweigten Gefilde zweier Sprachen. Ich verbrachte diese Jahre mit Suchen, Vergleichen, Überprüfen und Konsultieren. Jede gefundene Entsprechung eines Phraseologismus in der jeweils anderen Sprache empfand ich wie eine Trophäe, wie eine großartige neue Entdeckung.

Die Zusammenstellung der Entsprechungen unter Wahrung des Gleichgewichts und Regularität zwischen der Schriftsprache und der im Alltag benutzten, wenn auch nicht immer korrekten, gesprochenen Sprache, war oftmals mit Zweifeln verbunden. Immer wieder kehrte ich zum Ausgangspunkt zurück, um die Redewendungen neu zu bearbeiten. Die paarweise Zusammenstellung der Äquivalente war hingegen oftmals durch das Nichtvorhandensein entsprechender Beispiele in Form von Zitaten begrenzt.

So entstand das vorliegende Wörterbuch, das insgesamt **2600 Phraseologismen**, Sprichwörter und Redensarten (1300 Paare) aus der polnischen und der deutschen Sprache enthält. Seine eigens entwickelte, neuartige Struktur ermöglicht eine vergleichbare Zusammenstellung der Redewendungen in beiden Sprachen, die ihr Verständnis und ihre aktive Aneignung erleichtert.

Die Phraseologismen wurden mit qualifizierenden Abkürzungen gekennzeichnet (z.B. gehoben – *geh.*, umgangssprachlich – *ugs.*, scherzhaft – *scherzh.* usw.). Auf die durch Kursivschrift gekennzeichnete Erläuterung folgen Anwendungsbeispiele, die vor allem aus journalistischen und literarischen Texten stammen. Deren Quellen werden in abgekürzter Form in Klammern angegeben, die Abkürzungen im bibliographischen Abkürzungsverzeichnis erklärt. Für einige Redewendungen der gesprochenen Sprache konnte kein schriftlicher Beleg ausfindig gemacht werden, sie bilden jedoch nur einen sehr kleinen Teil des Materials.

Die Anzahl der Beispiele ist ein Indikator für die Popularität bzw. Häufigkeit des Auftretens der betreffenden Redewendung. In vielen Fällen verdeutlichen die zahlreichen Beispiele die Wiedergabe verschiedener Verwendungsmöglichkeiten.

Die Verwendung von Phraseologismen in Wort und Schrift bereichert sowohl die eigene Muttersprache als auch jede Fremdsprache – sie macht sie vielfältig, lebendig und interessant. Phraseologismen sind deshalb eine Art Schlüssel zur Erweiterung und Vertiefung unserer Verständigung. Ihre mangelnde Kenntnis kann hingegen zu einer sprachlichen Falle werden, zu Missverständnissen und sogar Taktlosigkeiten führen.

Als Beispiele mögen die folgenden Redewendungen dienen – „falsche Freunde“ genannt:

– umarł w butach (pot.): <i>wykrzyknienie o znaczeniu: wszystko spadło, nie ma już żadnego wyjścia</i>	in den Schuhen sterben (ugs.): <i>plötzlich sterben</i>
– siedzieć o chlebie i wodzie: <i>źle się odżywiać, dostawać bardzo mało jedzenia</i>	bei Wasser und Brot sitzen: <i>im Gefängnis sein</i>
– owoc miłości: <i>dziecko</i>	die Frucht der Liebe: <i>ein uneheliches Kind</i>
– spać z otwartymi oczami (pot.): <i>spać czujnie</i>	mit offenen Augen schlafen (ugs.): <i>nicht aufpassen</i>
– móc policzyć kogoś, coś na palcach [jednej ręki]: <i>o nielicznych osobach, o czymś występującym w małej liczbie</i>	sich etwas an den [zehn/fünf] Fingern abzählen können: <i>sich etwas leicht denken können, etwas leicht voraussehen können</i>
– mieć szerokie plecy: <i>mieć znajomości, protekcję, poparcie</i>	einen breiten Buckel/Rücken haben: <i>viel aushalten können</i>
– puścić coś w świat: <i>rozpowszechnić, opublikować coś; wydać drukiem</i>	etwas in die Welt setzen: <i>etwas [Erfundenes] in Umlauf bringen</i>
– mówić na wiatr: <i>mówić, obiecywać coś w sposób nieodpowiedzialny</i>	in den Wind reden: <i>reden, ohne Gehör zu finden</i>

Ähnlich verhält es sich im Falle von Redewendungen, die in beiden Sprachen sowohl identische als auch andere Bedeutung haben:

Bedeutung	Redewendung PL	Redewendung DE
	biała niedziela	Weißer Sonntag
<i>identisch</i>	<i>pierwsza niedziela po Wielkanocy</i>	<i>Sonntag nach Ostern</i>
<i>unterschiedlich</i>	<i>odbywające się w niedzielę w czasach ustroju socjalistycznego specjalistyczne badania lekarskie dla ludności mającej utrudniony dostęp do odpowiednich placówek służby zdrowia (im sozialistischen System: sonntags stattfindende ärztliche Untersuchungen für Bürger, die erschwerten Zugang zu medizinischen Einrichtungen hatten)</i>	<i>Tag der Erstkommunion (oznacza w języku niemieckim również dzień Pierwszej Komunii Świętej)</i>
	wodzić kogoś za nos	jmdn. an der Nase herumführen
<i>identisch</i>	<i>(pot.) zwodzić kogoś, wprowadzać kogoś w błąd</i>	<i>(ugs.) jmdn. täuschen, irreführen</i>
<i>unterschiedlich</i>	<i>narzucić komuś swoją wolę, podporządkować sobie kogoś, kierować, rządzić kimś (jmdm. seinen eigenen Willen aufzwingen, jmdn. beherrschen, bevormunden)</i>	
	oczy wychodzą/wylażą komuś na wierzch (pot.)	jmdm. gehen die Augen über
<i>identisch</i>	<i>ktoś na widok czegoś dziwi się, wpada w zachwyt itp. ponad zwykłą miarę</i>	<i>(ugs.) jmd. ist von einem Anblick überwältigt</i>
<i>unterschiedlich</i>		<i>(geh.) jmd. beginnt zu weinen (oznacza również, że ktoś zaczyna płakać, czego nie można powiedzieć o zwrocie „oczy wychodzą komuś na wierzch”)</i>

Bedeutung	Redewendung <i>PL</i>	Redewendung <i>DE</i>
	nadepnąć komuś na odcisk/ na odciski	jmdm. auf die Zehen treten
<i>identisch</i>	<i>(pot.) dotknąć kogoś w czule miejsce, urazić kogoś</i>	<i>(ugs.) jmdn. durch sein Verhalten an einer empfindlichen Stelle treffen, jmdn. kränken</i>
<i>unterschiedlich</i>		<i>(ugs.) jmdn. unter Druck setzen, antreiben (wywierać na kimś presję, zmuszać kogoś do czegoś, popędzać kogoś)</i>
	postawić/stawiać coś pod znakiem zapytania	etwas infrage/in Frage stellen
<i>identisch</i>	<i>podać coś w wątpliwość</i>	<i>etwas anzweifeln</i>
<i>unterschiedlich</i>		<i>etwas gefährden (zagrozić czemuś)</i>

Für unermüdliches Korrekturlesen und wichtige Anregungen danke ich ganz herzlich zwei hervorragenden Übersetzerinnen der polnischen und der deutschen Sprache, **Magdalena Chorąży** und **Jolanta Czelny**. Mein besonderer Dank geht auch **Frau Prof. Erika Worbs** für ihre wertvollen und kompetenten Hinweise.

Dieses Wörterbuch widme ich dem Gedenken meiner Eltern und eigne es meinen Söhnen Paul und Bartek zu.

Ich hoffe, dass das Wörterbuch nicht nur zur Vertiefung der Sprachkenntnisse, sondern auch zu einer Annäherung der Völker auf beiden Seiten von Oder und Neiße beitragen wird.

Teresa Mrozowski

Hamburg, im Mai 2007

Wykaz skrótów ogólnych

<i>grub.</i>	grubiańsko	<i>przyst.</i>	przysłowie
<i>itd.</i>	i tak dalej	<i>rub.</i>	rubaszny
<i>itp.</i>	i tym podobne	<i>rzad.</i>	rzadko używany
<i>książk.</i>	książkowe	<i>środ.</i>	środowiskowy
<i>łac.</i>	łacina, łaciński	<i>św.</i>	święty
<i>m.in.</i>	między innymi	<i>tow.</i>	towarzysz
<i>mln</i>	milion	<i>tys.</i>	tysięcy
<i>np.</i>	na przykład	<i>tw.</i>	tak zwany
<i>ok.</i>	około	<i>uczn.</i>	uczniowski
<i>podn.</i>	podniosły	<i>w.</i>	wiek
<i>posp.</i>	pospolity	<i>zast.</i>	zasłyszany
<i>pot.</i>	potoczny	<i>wulg.</i>	wulgarny
<i>pow.</i>	powierzchnia	<i>zob.</i>	zobacz
<i>przestarz.</i>	przestarzały	<i>żart.</i>	żartobliwy

Allgemeines Abkürzungsverzeichnis

<i>bayr.</i>	bayrisch	<i>österr.</i>	österreichisch
<i>bildungsspr.</i>	bildungssprachlich	<i>scherzh.</i>	scherzhaft
<i>geh.</i>	gehoben	<i>schweiz.</i>	schweizerisch
<i>gespr.</i>	gesprochen	<i>Spr</i>	Sprichwort
<i>jmd.</i>	jemand	<i>südd.</i>	süddeutsch
<i>jmdm.</i>	jemandem	<i>ugs.</i>	umgangssprachlich
<i>jmdn.</i>	jemanden	<i>usw.</i>	und so weiter
<i>jmds.</i>	jemandes	<i>Übers.</i>	Übersetzung
<i>Kinderspr.</i>	Kindersprache	<i>verhüll.</i>	verhüllend
<i>landsch.</i>	landschaftlich	<i>z.B.</i>	zum Beispiel
<i>o.Ä.</i>	oder Ähnliches		

Wykaz skrótów bibliograficznych

Bibliographisches Abkürzungsverzeichnis

Gazety/czasopisma – Zeitungen/Zeitschriften

<i>AB</i>	Allgemeine Bauzeitung	<i>DWm</i>	Dziennik Wschodni/ Magazyn
<i>aeB</i>	auf einen Blick		
<i>ALT</i>	Altländer Tageblatt	<i>DWP</i>	Dziennik Wschodni Podlaski
<i>AppZ</i>	Appenzeller Zeitung		
<i>AU</i>	Apotheken Umschau	<i>DZ</i>	Dziennik Zachodni
<i>AZ</i>	Abendzeitung	<i>Dz</i>	Dziewczyzna
<i>BamS</i>	Bild am Sonntag	<i>EB</i>	Express Bydgoski
<i>BaslerZ</i>	Basler Zeitung	<i>EJZ</i>	Elbe-Jeetzel-Zeitung
<i>BaZ</i>	Badische Zeitung	<i>fa</i>	frau aktuell
<i>BdF</i>	Bild der Frau	<i>FAZ</i>	Frankfurter Allgemeine Zeitung
<i>Bm</i>	BUNDmagazin		für Deutschland
<i>BM</i>	Berliner Morgenpost		
<i>Bman</i>	Businessman	<i>FAS</i>	Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung
<i>BK</i>	Berliner Kurier		
<i>BT</i>	Badisches Tagblatt	<i>FiM</i>	Fakty i Mity
<i>BuxT</i>	Buxtehuder Tageblatt	<i>FiS</i>	Frau im Spiegel
<i>BZ</i>	Berliner Zeitung	<i>FiT</i>	Frau im Trend
<i>Chr</i>	Chrisma	<i>Fr</i>	Freitag
<i>CN</i>	Cuxhavener Nachrichten	<i>FR</i>	Frankfurter Rundschau
<i>DÄ</i>	Deutsches Ärzteblatt	<i>FRL</i>	Frankfurter Rundschau/ Literatur
<i>DB</i>	Dziennik Bałtycki		
<i>Det</i>	Detektyw	<i>FRev</i>	Freizeit Revue
<i>DF</i>	Duży Format	<i>FT</i>	Fehmarnsches Tageblatt
<i>DGB</i>	Das Goldene Blatt	<i>FU</i>	Funk Uhr
<i>dK</i>	Die Kirche	<i>Gent</i>	Gentelman
<i>DŁ</i>	Dziennik Łódzki	<i>Gh</i>	Gesundheit
<i>DM</i>	Das Magazin	<i>GK</i>	Gazeta Krakowska
<i>DP</i>	Dziennik Polski	<i>GL</i>	Gazeta Lubuska
<i>DR</i>	Dobre Rady	<i>GL2r</i>	Gazeta Lubuska – 2 reszta (Magazyn Rodzinny GL)
<i>DWlub</i>	Dziennik Wschodni/ lubelski	<i>GK</i>	Głos Koszaliński

Wykaz skrótów bibliograficznych

<i>Głos Wlkp.</i>	Głos Wielkopolski	<i>KiŻ</i>	Kobieta i życie
<i>Głos Szcz.</i>	Głos Szczeciński	<i>KL</i>	Kurier Lubelski
<i>GIP</i>	Głos Pomorza	<i>Kls</i>	Kurier Lubelski/sport
<i>Gol</i>	Gazeta Olsztyńska	<i>Kn</i>	Kulturnews
<i>GP</i>	Gazeta Polska	<i>KN</i>	Kieler Nachrichten
<i>G-PT</i>	Garmisch-Partenkirchner Tageblatt	<i>KronZ</i>	Kronen Zeitung
<i>Gpom</i>	Gazeta pomorska	<i>KO</i>	Kurier Ostrowski
<i>Gpoz</i>	Gazeta poznańska	<i>Ksz</i>	Kurier Szczeciński
<i>GŚ</i>	Gazeta Świąteczna	<i>KZ</i>	Kehler Zeitung
<i>Gś</i>	Gazeta świdnicka	<i>LN</i>	Lübecker Nachrichten
<i>Gt</i>	Gazeta toruńska	<i>LVZ</i>	Leipziger Volkszeitung
<i>GT</i>	Göttinger Tageblatt	<i>LZ</i>	Landeszeitung
<i>GTrans</i>	Gazeta Transportowa	<i>MA</i>	Märkische Allgemeine
<i>GU</i>	Gazeta Ustrońska	<i>met</i>	Metropol
<i>GW</i>	Gazeta Wyborcza	<i>MOZ</i>	Märkische Oderzeitung
<i>GWL</i>	Gazeta Wyborcza Lublin	<i>MOPO</i>	Hamburger Morgenpost
<i>GWLg</i>	Gazeta Wyborcza Lublin/gospodarka	<i>NBr</i>	Nowości Brodnickie
<i>GWS</i>	Gazeta Wyborcza Stoleczna	<i>ND</i>	Nasz Dziennik
<i>GWK</i>	Gazeta Wyborcza Kraków	<i>NK</i>	Nord-Kurier
<i>GWP</i>	Gazeta Wyborcza Poznań	<i>Nk</i>	Nordkurier
<i>Gwr</i>	Gazeta wrocławska	<i>NMS</i>	Nordkurier Mecklenburger Schweiz
<i>GwrW</i>	Gazeta wrocławska/ weekend	<i>NN</i>	Nürnberger Nachrichten
<i>GWT</i>	Gazeta Wyborcza Toruń	<i>NNN</i>	Norddeutsche Neueste Nachrichten
<i>GZ</i>	Goslarsche Zeitung	<i>NNNM</i>	Norddeutsche Neueste Nachrichten Wochenend Magazin
<i>GZC</i>	Głos Ziemi Cieszyńskiej	<i>Now</i>	Nowości
<i>HA</i>	Hamburger Abendblatt	<i>NP</i>	Nowe Państwo
<i>HB</i>	Handelsblatt	<i>Npol</i>	Nasza Polska
<i>HĀB</i>	Hamburger Ärzteblatt	<i>NsD</i>	Neues Deutschland
<i>HAZ</i>	Hannoversche Allgemeine Zeitung	<i>Nw</i>	Newsweek
<i>Hild.AZ</i>	Hildesheimer Allgemeine Zeitung	<i>Nż</i>	Na żywo
<i>HM</i>	Haspa Magazin	<i>OA</i>	Ostholsteiner Anzeiger
<i>HoA</i>	Hohenwedter Anzeiger	<i>ON</i>	Ostfriesische Nachrichten
<i>hw</i>	hamburger wirtschaft	<i>OfZ</i>	Ostfriesen Zeitung
<i>HW</i>	Hamburger Wirtschaft	<i>OstZ</i>	Ostsee-Zeitung
<i>IKP</i>	Ilustrowany Kurier Polski	<i>OZ</i>	Neue Osnabrücker Zeitung
<i>IVZ</i>	Ibbsenbürener Volkszeitung	<i>Parlament</i>	Das Parlament
<i>KiS</i>	Kobieta i styl	<i>PaS</i>	Potsdam am Sonntag
		<i>Pd</i>	Pani domu
		<i>Pers</i>	Perspektywy

<i>PG</i>	Print Galaxie	<i>TI</i>	Twoje Imperium
<i>PiG</i>	Prawo i Gospodarka	<i>Tjż</i>	Takie jest życie!
<i>Pj</i>	Psychotherapeutenjournal	<i>Tp</i>	Theater privat
<i>PNP</i>	Passauer Neue Presse	<i>TP</i>	Tygodnik Powszechny
<i>Poj</i>	Pojezierze	<i>tr</i>	trybuna
<i>Prz</i>	Przyciąćka	<i>Ts</i>	der Tagesspiegel
<i>PRZG</i>	Przegląd	<i>TS</i>	Twój Styl
<i>RM</i>	Rheinischer Merkur	<i>TV</i>	Trierischer Volksfreund
<i>RzP</i>	Rzeczpospolita	<i>TwT</i>	Tydzień w Tychach
<i>SäZ</i>	Sächsische Zeitung	<i>Tż</i>	Teleżycie
<i>SB</i>	Schwarzwälder Bote	<i>WamS</i>	Welt am Sonntag
<i>SchZ</i>	Schleswiger Zeitung	<i>WB</i>	Wismarer Blitz
<i>SE</i>	Super Express	<i>WdF</i>	Woche der Frau
<i>SEp</i>	Super Express/Pilot	<i>Welt</i>	Die Welt
<i>SEss</i>	Super Express/Super	<i>WK</i>	Weser Kurier
	Sport	<i>WN</i>	Westfälische Nachrichten
<i>SEW</i>	Super Express Weekend	<i>Wo</i>	Wysokie obcasy
<i>Sillu</i>	SUPERillu	<i>Woche</i>	Die Woche
<i>SiP</i>	Sukcesy i porażki	<i>WŚ</i>	Wiadomości Świdnickie
<i>SM</i>	Speyerer Morgenpost	<i>WŚw</i>	Wiadomości
<i>SN</i>	Stuttgarter Nachrichten		Świebodzickie
<i>SP</i>	Słowo Polskie	<i>WWr</i>	Wieczór Wrocławia
<i>SPm</i>	Słowo Polskie magazyn	<i>Ww</i>	Wieczór wybrzeża
<i>StrZ</i>	Stralsunder Zeitung	<i>WW</i>	WirtschaftsWoche
<i>StZ</i>	Stuttgarter Zeitung	<i>WZ</i>	Wendlinger Zeitung
<i>SVZ</i>	Schweriner Volkszeitung	<i>Zeit</i>	Die Zeit
<i>Sz</i>	Der Steuerzahler	<i>ZG</i>	Ziemia Gorzowska
<i>SZ</i>	Süddeutsche Zeitung	<i>ZS</i>	Zielony Sztandar
<i>SZM</i>	Süddeutsche Zeitung	<i>ZW</i>	Ziemia Wałecka
	Magazin	<i>Zżw</i>	Z życia wzięte
<i>ŚN</i>	Świat Nauki	<i>ŻnG</i>	Życie na gorąco
<i>TA</i>	Tages-Anzeiger	<i>ŻW</i>	Życie Warszawy
<i>taz</i>	die tageszeitung,	<i>15UA</i>	15 Uhr Aktuell
	taz Hamburg	<i>20 min.</i>	20 minuten
<i>TA</i>	Thüringer Allgemeine		

Książki/Bücher

<i>Abseits</i>	<i>J. R. Tiedtke</i> , Abseits/ Amor schießt quer	<i>Afrika</i>	<i>S. Zweig</i> , <i>Nirgendwo in Afrika</i>
<i>Ach</i>	<i>E. Holst</i> , Ach, wie gut, dass niemand weiß ...	<i>Aleja</i>	<i>J. Iwaszkiewicz</i> , <i>Aleja Przyciąć</i>